

С Т А Н О В И Щ Е

за дисертацията на Фабиан Акоста Санчес на тема ИНКОРПОРАТИВНАТА ИКОНОМИКА: ДЕМОКРАЦИЯ, ВОЙНА И ОЛИГАРХИЯ за получаване на образователната и научна степен „доктор по философия“

Фабиан Акоста е завършил висшето си образование в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ по специалност Философия във Философския факултет през 1986 г. като чуждестранен студент. Завръщайки се в родната си страна Колумбия, продължава своето образование в магистърска програма по политически науки и я завършва през 1996 г. От следващата 1997 г. и до сега е преподавател по политология в националния университет на Богота. От 01. 07. 2007 г. е зачислен като задочен докторант в Катедрата по Философия на ФФ на СУ по специалност 050113 (Философия на културата, политиката, правото и икономиката – Социална философия).

В Колумбия е заемал редица административни длъжности и е ръководил изпълнението на редица проекти, свързани най-вече с политиката относно младежта. Участието му в международни форуми, както и голяма част от публикациите му са в тази област. Интересите му обаче не се простират само до изследване на историята и текущата ситуация в това поле, а имат по-амбициозна задача. Фабиан Акоста се стреми към всеобхватни резултати, които да представи от гледна точка на политическата философия. Впрочем, за него философията и не би могла да бъде друга, освен политическа.

Дисертационният труд е в обем от 181 страници и се състои от въстъпителна част, две главни части със съответните подразделения, две отклонения, три допълнения, наречени *scholius*, както и библиография.

Библиографията съдържа 104 заглавия на български, руски, английски, френски, италиански, португалски и естествено – испански, който е родният език на дисертанта. Да се пише директно на чужд език, а не на родния, е голямо предизвикателство и точно такъв е случаят с текста на дисертацията. Но трудностите в това отношение все пак бяха преодоляни.

Убеждението на дисертанта е, че философията има за своя задача „да формира мисълта, да трансформира практическите възприятия и ...цялата човешка дейност.“ (с.3) Но той добавя, че днес се пита не е ли самото мислене, превърнато в индустрия, подчинено на правила и функциониращо според всеобщи стандарти. Тази диспозиция, както я определя Фабиан Акоста, е достигнала до фалит, който едва ли може да бъде преодолян. Западното и про-западното познание, възпрепятстват вслушването в не-западните гласове, например идващи от Латинска Америка, които могат да нахлуят в дискурса, разкъсвайки господството. Дисертантът се пита не са ли атрофирали самите дискурсивни категории за ред и съответно за съпротива? Той смята, че след борбата, водена от двата световни лагера в Студената война, социалното пространство днес е доминирано от олигархични сили, упражняващи хегемония.

Според г-н Санчес, управлението в интерес на олигархията е плутокрация, но тя е прикрита зад привидната свобода на фалшивата демокрация. Войната, която е водена винаги едновременно и скрито, и открито, сега е станала био-борба, т.е. война срещу живота. Тя не е вече отбранителна, а се е превърнала в самоцел и е глобална. Разбира се, подчертава се понятийната разлика между демократичното и олигархичното управление, но се твърди, че те и по-рано, и сега съществуват паралелно. В дисертацията се разглеждат видовете олигархии и се сравняват с т. нар. елити.

Според изследването на дисертанта, демокрацията и борбата са неотделими. Демократичните нагласи се движат така, както и военните формирования на бойните полета. Но това движение се осъществява там, където се упражнява властта. Днес виждаме, че полето на войната, а значи и на политиката, е де-териториализирано. Глобализацията се е изчерпала заедно със способността си за експлоатация, разширяване на пазарите, увеличаване на печалбите и пр. Кризата, която самата глобализация е

отприщила, не може да бъде овладяна както в предишни времена чрез социално администриране. Колонизирането е приключило.

Икономиката е за Фабиан Санчес истината на политиката. При инкорпоративната икономика човешката дейност е представена като метаболитен процес на тяло, въобразено в планетарен мащаб.

Как категорията “тяло” се употребява в политическия дискурс и в самите политически отношения? Става дума за тялото-артефакт. То е политически и икономически създаден продукт, но е натурализирано и дори превърнато във фетиш. Тялото е притежанието на всеки – собственото тяло. Но нечия собственост са и телата на организациите в обществото. Всички те са корпорификации (термин, различен от корпорации) и се възприемат като участващи в метаболитен процес, т.е. процес на взаимен обмен. Правят се аналогии с дейностите на човешкото тяло и тези на общественото цяло. Възприятието не ни предоставя непосредствени образи за телата и техните връзки, разположения, съотношения и пр., а по-скоро символи, в които усещането и абстрактното мислене са тясно свързани (с.72). Всъщност телата са въплътена култура и трябва да бъдат демистифицирани. Те са корпорификации, които онагледяват политическите отношения, втвърдени, структурирани, закрепени и не вече в предмети, а в живи единици – това се отнася също за обществените тела. Телата не са индивидуални, а индивидуализирани, не са субекти, а са субективирани, а властта „тече“ през всичките капилляри на структурите и системите им.

Като червена нишка през текста е прокарана идеята, че процесите трябва да се мислят антропоморфично, т.е. че инкорпофицираната власт създава цялата чувствителност и всички състояния в осъществяването и преживяването на живота на планетата. Бих искала да се дистанцирам от преувеличеното отъждествяване на тялото на отделния човек и въплъщението на човешките идеи и отношения в обществената матрица. Но дори да го оценяваме като ексцесивен, такъв подход дава възможност да се мислят по друг, непривичен начин и рационалността, и властта, и чувствителността, и глобализацията и търсенето на нови пътища пред политическия дискурс. Наистина работата е написана в пост-западен стил, може би латиноамерикански, за какъвто и претендира самият Фабиан

Санчес. В такъв смисъл делото му е пионерско, тоест, с него той се опитва
тепърва да изкове език, с който да даде имена на нещата, които му се
струват по-истински. В такъв смисъл и заслужава подкрепа. Допуснали сме
го до защита, защото смятаме, че е по-добре да се даде зелена светлина
на нестандартното мислене, въпреки обвиненията, отправени от него към
Западния тип философия, че е затворена в собствените си стереотипи.

Предлагам на научното жури да присъди образователната и научна
степен „доктор по философия“ на Фабиан Акоста Санчес. Аз самата съм с
положително отношение към дисертационния труд и неговите
достигания.

проф. дфн Мария Димитрова